

PREDGOVOR

Ova knjiga predstavlja treće izdanje užbenika *Porodično pravo*. Prvo izdanje *Porodičnog prava* (Službeni glasnik, Beograd 1999) korišćeno je kao udžbenik na Pravnom fakultetu u Istočnom Sarajevu. Glavni formalni izvor Porodičnog prava, na kome je udžbenik zasnovan, bio je Porodični zakon SR BIH („Službeni list SR Bosne i Hercegovine”, br. 21/79 i 44/89).

Poslije donošenja i stupanja na snagu Porodičnog zakona Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 54/02) pripremio sam, 2007. godine, drugo izdanje udžbenika *Porodično pravo* (Pravni fakultet Univerziteta Sinergija, Bijeljina 2007), čiji tiraž je, posle dvije godine, iscrpljen. Drugo izdanje užbenika bilo je usklađeno sa Porodičnim zakonom Republike Srpske. Od 2007. godine do danas doneseno je više zakona koji, više ili manje, regulišu i porodične odnose (na primjer: Zakon o vanparničnom postupku, „Službeni glasnik RS”, 36/09; Zakon o nasljeđivanju, „Službeni glasnik RS”, broj 1/09; Zakon o matičnim knjigama, „Službeni glasnik RS”, „Službeni glasnik RS”, br. 111/09 i 43/13; Zakon o stvarnim pravima, „Službeni glasnik RS”, br. 124/08, 58/09 i 95/11), a sam Porodični zakon je, od donošenja do danas, dva puta mijenjan i dopunjavan.

Treće izdanje Porodičnog prava usklađeno je sa sada važećim zakonodavstvom. Neka izlaganja su, u odnosu na ranija izdanja, u svjetlu nove literature, izmijenjena, dopunjena ili napisana (na primjer, bračni ugovor).

Porodični zakon Republike Srpske napušta izraz bračni drug i bračni drugovi, koji je bio usvojen u Porodičnom zakonu SR BiH iz 1979. godine i zamjenjuje ga izrazom „bračni supružnik”, „bračni supružnici”. Izraz „bračni supružnici” je uveden da bi se jasno razlikovao od pojma „vanbračni supružnici” - neformalne veze dva lica različitog pola, koja nisu zaključila brak, ali žive u vanbračnoj zajednici. Međutim, sama za sebe riječ supružnik označava lice koje je zaključilo brak, koje je već u braku. U vrijeme kada je u Srpski građanski zakonik uveden izraz „suprug”, „supružnici” vanbračna zajednica, i kada je bila trajnija, ni u jednom važnom elementu nije izjednačena sa bračnom zajednicom. Srpski građanski zakonik nije regulisao vanbračnu zajednicu ni odredio naziv za zajednicu dva lica različitog pola. Lica iz

vanbračne zajednice nisu imala status supružnika. Stoga je riječ „bračni” u izrazu „bračni supružnik”, pleonazam, a izraz „vanbračni supružnici” protivrječan. Izraz „bračni drugovi” nije nastao pod uticajima socijalističkih odnosa (korišćen je u pravnoj literaturi između dva svjetska rata), zadržan je u Obiteljskom zakonu Hrvatske iz 2003. godine i mnoštvu važećih zakona u Srbiji. U *Bračnim pravilima Srpske pravoslavne crkve* usvojen je izraz „bračni drugovi” (Poglavlje III Prava i dužnosti bračnih drugova od čl. 69. do 73). Vidjeti o jezičkim nedoumicama: Babić, Ilija, „Stare i nove reči u Porodičnom zakonu”, *Pravni život*, broj 10/07).

Zbog toga sam, iz navedenih razloga, u ovom izdanju *Porodičnog prava*, zadržao izraze „bračni drug” i „vanbračni drug”.

U Banja Luci, marta 2015.

Autor